

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 pe un an 20 cor.
 pe șase ane 10 cor.
 pe trei ane 5 cor.
 pe o lună 2 cor.
 N-ri de Duminecă pe an 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe an
 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garsonat: prima dată 14
 bani; a doua oară 12 bani; a treia
 oară 8 b. de fiecare publicare.

Azăr abonamentele, cărți și inserții:
 toate sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitate

Scrisori adresate nu se primesc.

Pace să fie între noi.

Antecesorii domnului ministru Berzeviczy ne-au blocat până acuma biserica și școala, cari împreună formează centrul firesc al vieții noastre culturale. Domnului Berzeviczy i-a revenit rolul de a da asaltul decisiv asupra acestui centru al vieții noastre. Și asaltul l-a dat cu toată vigoarea, concentrând toate taberile politice maghiare: guvernamentală, apponyistă, iesuișă, kossuthistă, cum îl văzurăm, ca un om, în faimoasa anchetă din Budapesta. Și cum îl vedem de atâtea ori de câte ori e vorba de noi.

Maturitatea politică ne impune și concentrarea noastră ca un om, întru apărarea bisericii și școlii, fortăreața asaltată. Ni-se impune dar a sista focul intern, a ne ierta unul altuia tot răul ce s'a făcut, a spăla ranele, a nu incrimina, a nu urî, a nu pis-mui, a nu ne boci, a nu ne bănuî, a nu ne calomnia, a nu ne prostitui, a nu ne sparge rindurile ca acelea să servească de drum deschis la fortăreața.

Cursele strategice sunt multe și statul major al politicei dominante din Budapesta e iscusit strateg. El acuși aruncă o bombă ici, acuși colo, ici candidează pe unul dintre noi la cine știe ce domnie, colo face gălăgie în giurul unei chestii de urbanitate, desvălește, întuneca unde cum poate; face cu un cuvânt jucărie de ilustrate cu: »wo ist die

katz?» ca ceice nu cunosc rostul tacticei politice să alege respirații după mitră, ca guvernul să-și poată băga nesupărat în autonomia bisericii, calul Troian.

Așa se înfașează înaintea ochilor nostri sullelești paradoxul, că chiar în aceste momente decisive ale vieții noastre naționale, se scoală și cei ce au cedat terenul politic ca, să remarcheze pretinse greșeli ale trecutului, alții și redeschid tipicele serii de articoli recriminatori, (Kriegsartikelii din Brașov), și alții aruncă racheta bănuelii asupra conluptătorilor. Tot atâtea descurajări în jos și rărîre de rînduri în tabăra națională și încurajarea adversarului, căci are de lucru cu un adversar demoralizat. Astfel ziaristica, care are mențiunea de a da timbrul unității în lupta față de proiectul lui Berzeviczy, să combată reciproc.

Bine! Spuneți-n dragi colegi, că am greșit atunci când am mers cu memorandumul la Monarch. Spuneți-ne, că am greșit când după desastrul dela Seghedin, aflându-ne într'o situație schimbată, ne-am tras consecințele desamăgirei și am încercat punte de a ieși din impasul produs de politica credințelor deșarte, spre a pași pe terenul activității. Spuneți-ne, că am fost proști, când numai pe un moment am dat crezământ cuvintelor contelui Tisza István, la banchetul din Arad. Spuneți-ne, că am fost proști când am crezut în posibilitatea unei înțelegeri cu guvernele maghiare, pe baza recunoașterii

noastre ca naționalitate. Spuneți, că domnul Sturdza ne-a sedus pe noi și a vindut pe lipsie neamul românesc de dincoace de Carpați chiar guvernului unguresc, ca să capete un os de ros pe masa ministerială. Spuneți câte vreți și cum vreți împotriva noastră și a amicilor nostri. Dar nu acum le trântiți acestea în fața noastră, când acea față este tîrîită înaintea tribunalelor pentru agitație contra statului, și când ea este aruncată în temniță pentru acea criminală agitație și amendată cu bani grei, și când este în focul luptei decisive pentru biserică și neam. Ci să ni-se spună atunci când lupta actuală va fi terminată, când vom fi numai noi de noi, ca să ne facem seamă cu ce am pierdut și cu ce am câștigat de când am înființat »Tribuna« din Arad. Ne vom asemăna atunci buna credința, faptele și jertfele ce le-am adus fiecare dintre noi în lupta națională. Asigurăm pe credința noastră, că noi ne vom simți cei mai fericiți, dacă care-va dintre conluptătorii nostri ne va fi întrecut în hărnicie, în jertfele aduse pentru neam. Dar acum amutească tonurile disonante, ralieze-se toți la un loc, în jurul chestiei actuale, adecă a proiectului Berzeviczián.

Cred, că încapem unii lângă alții pentru că am aflat noi de sosit timpul: 1. pentru reviziunea programului național dela 1881. 2. pentru intrarea în parlament. De sine înțeles că și una și alta să se întâmpie pe baza principiilor naționale.

CRONICĂ.

Așa mândru-s întocmite
 Lucrurile 'n lumea de az,
 Că poți ride de prostie,
 De mișei și de năcaz...
 Cum să încep? Am așa multe
 De-astădată a povesti,
 De-mi pare că până mâne
 Povestind n'aș isprăvi.

Să începem dar cu pacea?
 Ori războiul? — Tot una.
 Gându-mi e, pe dumneavoastră
 Să vă pot eu desfăta.
 Deci nu râdeți, de voi spune,
 Că și Kossuth Franczi, — crezi?
 Combătut-a 'n dieta țării
 De muscali și japonezi:
 S'a cerut ca prim-ministrul
 Cel pogan și curagios
 Să 'ntrețină pentru pace:
 Mititelul, la — colos!
 Și când universul d'ăștia

Vor ca să ni-l pacifice,
Sanctitas simplicitatis
 E vorbă fără de price...
 Iar la Port-Artur sârmanii
 Japonezi, muscali, asudă;
 Și sudorile de sânge
 Un pământ străin îl udă...

Dar când pace-ar vrea cel Kossuth,
 Tisza crunt război vestește
 Și face pe patriotul —
 Explicat pe ungurește...
 Și numai măgarul nu-l face
 Și porci, — fără nici un dichis,
 Pe opozanții ce s'adună
 'N dietă — — ca 'ntr'un paradis!
 Și el revizie va face!
 O pune asta și 'n alii,
 Căci Apponyi, dieta întreagă,
 Sunt pentru dînsul: *Je m'en fiche!*
 Iar noi dac'am spune asta,
 Cu proces ne-ar infunda;
 Deci tăcem de astădată,
 Dar credem, — ca și Tisza.
 Și plini de curiozitate,
 În febrilă așteptare,

Așteptăm să vie 'n dietă
 Rândul și la — palmișoare.

E modern în parlamente
 Astăzi, lucru hotărît,
 Pe miniștri să-l apuce
 Câte-unul la palmuit!
 În Franța, un ministru biet
 Așa a încasat
 Niște palme — — de amejit,
 Dela un deputat.
 Dar în cortezul spaniol!
 O păruială 'n lege!
 Din monarchiști, republican
 Nu mai puteai alege.
 Dar aste toate fleacuri sunt!
 Și neamul s'a 'ncălzit!!!
 La Insbruk cu italieni
 Ajuns'a la cușit...
 Și de cultură vorb'a fost
 Ș'aci ca 'n — Orient
 Și 'n Peșta și la Sobotel —
 Pe 'ntregul continent.

Numai americanii rîd
 D'Europa veterană,

Sirolin

Cel mai excelent profesor și medic
 îl recomandă ca remediu cu efect

și mai ales este recomandat Convalescenților după influență. — Sirolinul promovează apetitul și face să crească greutatea corpului, depărtează tusa și flegma și face să înveteze asudarea de noapte. — Din cauza mirosului și gustului său plăcut este luat cu plăcere și de copii. În farmacia să capătă în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fle-care sticlă să fie provăzută cu firma de mai jos

F. Hoffmann-La Roche & Co. fabrică chimică Basel (Svizzera).

Parcă atâta libertate de gândire încapă în cadrul programului național. Va fi treaba poporului românesc, dacă va cădea de acord asupra acestor stăruințe ori va decreta de infalibil ceea ce a decretat conferința națională din Sibiu la anul 1881. Până atunci însă discuțiunea e liberă.

Veniți dar toți la lupta mare, amușcați orice ton disonant între noi acum în zilele istorice, când este pusă în cumpănă existența noastră națională și datorie are fiecare a sta la împlinirea datoriei față de prezentul dat. Posteritatea va ceti aceasta istorie și ne va face judecata, dacă mai mare a fost în anul Domnului 1904 la poporul românesc iubirea de neam, decât boldul patimilor, mai mare înțelepciunea, decât laturile ce i-sau pus.

Noi din parte-ne nu vom face risipă de apărare față de ceice din necumpănirea împrejurărilor vor să se pună în ceartă cu noi, căci ne iubim neamul mai mult decât pe noi și acel neam ne cere acum jertfa inimii până la ultima răsufare.

Amânarea proiectului Berzeviczy. „Az Ujság” foaia ministrului președinte Tisza, semnalase deja ieri, că proiectul de reformă al ministrului Berzeviczy, va fi deocamdată amânat.

Asta o spunea foaia d-lui Tisza, din incidentul că deputații Sîrbi din partidul liberal se prezentaseră în deputațiune la dînsul, rugându-l să retragă proiectul.

Incurajați poate de acest succes al altora ori pentru a-și spăla și dînsul obrazul, căci să nu vorbim de Sași, dar până și Sîrbi cei maghiarizați îl luaseră pe dinainte, deputații Români din partidul liberal 7 înși dintre 9 — precum ne telefonează raportorul nostru din Budapesta, — s'au prezentat eri la ministrul președinte Tisza, și i-au declarat că dînsul, se identifică cu vederile exprimate de Memorandul episcopatului român și nu pot vota proiectul, totodată cer și dînsul să abandoneze proiectul fiind gravamenal pentru naționalități.

Tisza i-a liniștit pe dîni deputați români guvernamentali, că deocamdată pot fi pe pace, pentru că și amână proiectul.

Suntem încântați de acțiunea deputaților români —, dar constatăm că, după știrea dată de „Az Ujság” cu o zi mai înainte — dînsul au bătut ieri porți descuiate. Deocamdată se înțelege, căci deocamdată are și dl Tisza lipsă de voturile noțiunantăților.

Noi însă nu rămânem înduioșați nici deocamdată.

Ne vom face datorie pe întreaga linie și împotriva dlui Tisza și împotriva argaților săi români.

Memorandul Episcopatului

bisericeii gr-or. rom. din Ungaria și Transilvania, înaintat d-lui ministru de instrucție Berzeviczy, în chestia reformelor școl.

(Urmare)

8. Conform dispozițiunii §-ului 18 ministrul dă concesiune pentru instrucțiune în școalele cu mai mulți de 80 elevi, cece asemenea vatămă cercul de competență al autorităților confesionale.

9. Prin §-ul 55 se dispune, că în institutele pedagogice limba și literatura maghiară să se propună ungurește, care dispozițiune se află în contrarietate cu principiul fundamental, că limba de propunere a fiecărei școle o stărește susținătorul școlei.

10. Vatămă drepturile autonomiei noastre și §-ul 66, în urma căruia procedura examenului fundamental de calificățiune o stărește și la institutele noastre pedagogice tot ministrul, nu mai puțin și §-ul 72, în urma căruia numai ministrul este îndreptățit a da vr'unui candidat de învățator concesiune a face examenul de calificățiune și peste timpul de 2 ani dela examenul fundamental.

Aceste dispozițiuni exceptionale până aci vor fi în vigoare pentru toate școalele, așadar și pentru școalele acelea, pentru a căror susținere statul nu contribuie materialicește nimic, și astfel se produce curioasa

situațiune, că în școalele pe cari le susțin exclusiv confesiunile, de acum înaintea nu vor dispune confesiunile, ci în mod indirect va dispune statul.

Dar și mai mult sunt vatămate drepturile noastre autonome prin acele dispozițiuni ale proiectului cari se aplică față de școalele ajutate din partea statului. Astfel este p. a) al §-ului 74, unde se zice, că în preparandiile ajutate din budgetul statului este a se introduce planul de învățământ al statului, punctul d) al aceluiași §. care dispune, că pe profesorii plătiți din ajutorul de stat îi numește ministrul, mai departe alineatul al doilea din punctul e) al aceluiași §. în care se enunță, că pentru cazul, când statul ar contribui cu mai mult de jumătate la suma din care se susține vre-un institut pedagogic, atunci întreg institutul cu deservire trece sub dispozițiunea și administrarea ministrului de culte și instrucțiune publică, în sfîrsit punctele f) și g) din §-ul 40, cari dau ministrului dreptul de a numi pe învățătorii împărtașiți de ajutorul de stat.

Am înșirat aci acele dispozițiuni ale proiectului, cari vatămă adânc drepturile autonome ale bisericeii noastre.

Știm noi prea bine, Excelența Voastră Domnule Ministru, știm noi prea bine și mărturisim, că regularea afacerii școlare regnicolare aparține drepturilor indiscutabile ale legislațiunii, dar' nu putem recunoaște, că împrejurările țării ar recomanda statificarea afacerii școlare, dimpotrivă, suntem firm convinși, că cu ajutorul confesiunilor pe acest teren numai spre binele țării va fi. Nu putem accepta veritatea aserțiunii, că proiectul de sub întrebare nu atinge drepturile confesiunilor referitoare la afacerile școlare și stabilite prin legile statului, căci în esență acest proiect de lege scoate cu deservire afacerile școlare din cercul de competență al confesiunilor și acestora nu le lasă alt drept, decât să contribuie materialicește la susținerea școalelor cari se numesc confesionale, dar' cari de fapt ajung cu deservire sub dispozițiunea statului.

Nu va răsări pentru stat nici un bine de aci și în privința aceasta ne provocăm

Lui Roosevelt când iar îi dau
Puterea suverană.
Deși chiar cei mai mulți voiau
Pe Urban președinte,
Dar — — din păcate, avizat
El n'a fost mai înainte;
Și a rămas, așa, la noi,
Alegeri pentru a face,
Foarte curând, la comitat,
Lui Tisza cum îi place,

*

S'apoi să vezi la spirt d'al rău
Și înădit cu apă,
Cum curge 'n Sobotel, Cuvin,
Etcetera, — să placă
Alegătorilor, să dea
Voturi la fibraie
Și la notari, etcetera,
S'aducă iarăși lae
De partizani în comitati
Oameni de-ai stăpânirii,
Ca să ne dea peririi.
Dară cu-asta s'a gătat!
Romănu-și știe acum pe ai lui, —
Și pună-și „domii” pofta 'n cui.
'Om învăță și noi „răsbol”
Și lauschrit fără: unu-doi!...

Cronicar.

COCO

DE

GUY DE MAUPASSANT.

În toate satele dinprejur, nu se zicea altfel casei lui Lucas decât „Arendășia”. Nu se știe de ce. Țăranii, fără îndoială, legau de acest cuvânt „arendășie” o idee de bogăție și de mărire, căci această fermă era desigur cea mai mare, cea mai bogată și cea mai bine îngrijită din toată regiunea. Curtea imensă, înconjurată de cinci rânduri de arbori mari și frumoși pentru a adăposti contra vântului puternic al câmpiei pomii fructiferi mărunți și delicați, încheia magaziiile lungi acoperite cu trestie, pentru păstratul grânelor și al fănațelor. Coșare frumoase zidite din piatră, grajduri pentru trei-zece de cai și o casă de locuit, clădită din cărămidă roșie aparentă, care sămăna cu un mic castel.

Cotețele erau bine întreținute, câinii de pază erau în lanț și o mulțime de păsări se mișcau sburdalnice prin iarba înaltă.

În fiecare zi, la prinz, cinci-spre-zece persoane, stăpâni, rîndași și servitoare, luau loc împrejurul unei mese lungi în bucătărie, unde se servea supa într'un mare vas de faianță cu flori albastre.

Animalele, caii, vacile, porcii și berbecii erau grase, îngrijite și curate; ear stăpânul, Lucas, un om înalt care începea să prindă burtă, făcea inspecție de trei ori pe zi, veghind asupra a tot și având grijă de toate. Se ținea de milă, în fundul grajdului, un cal bătrîn alb pe care stăpâna casei voia să-l nutrească până la moarte, căci ea

fi crescuse, îl păstrase întotdeauna și fiindcă îl aducea aminte de tinerețe.

Un băețandru de cinci-spre-zece ani, anume Isidore Duval, sau mai simplu numit Zidore, avea grijă de acest invalid, dîndu-i în timpul iernii, porția lui de ovăș și fân și trebuind să se ducă de patru ori pe zi, vara, să-l mute din locul unde-l priponea, pentru ca să aibă din belșug iarbă proaspătă.

Animalul, aproape olog, ridica cu sila greoaiele lui picioare, îngroșate la genunchi și umflăte de-asupra copitelor. Perii săi cari nu se mai țesălau nici odată, sămănau cu perii albi, și genele cele lungi dădeau ochilor săi un aer trist.

Când Zidore îl ducea la iarbă, trebuia să tragă țepăn de frînghie, așa de încet mergea; și copilul, aplecat, suflând, îl injura, desperat de a fi silit să îngrijască de această bătrînă mățoagă.

Oamenii din curte, văzând ura deșchiatului contra lui Coco, se prăpădeau de ris, vorbind fără încetare de *calul lui Zidore*, pentru a exaspera pe copil. Copii de vîrsta lui își băteau joc de el și în sat nu-i mai ziceau altfel decât *Coco-Zidore*.

Băiatul turba, simțea născându-se în el dorința de a se răzbuna pe cal. Era un copil slab, înalt pe picioare, foarte murdar, cu părul roșu, des, tare și sbrilit. Avea aerul cam idiot, bătăind, vorbind, cu o mare greutate, ca și când ideile nu s'ar fi putut forma în creierul său greoi de brută.

De multă vreme deja, el se mira că-l ținea încă pe Coco, se indigna văzând cum se perde atâta nutreț pentru acest animal nefolositor.

la cuvintele lui Augustin Lubrich, fost profesor din Budapesta, care în opul său „*Neveléstudomány*“ cartea a III-a (pag 463) zice: „Biserica este aliatul cel mai credincios al statului: a voi să nimicești influința ei asupra școalelor înseamnă a voi să lipsești statul de prietinel său cel mai sincer și cel mai puternic. Statul care își înțelege interesul său propriu nu va lucra în contra influenței pe care o exercitează biserica asupra școalelor, cu deosebire asupra celor elementare.“ — „Unde este trebuință — zice Ziller (Grundlegung zur Lehre vom Erzieh. Unterricht, 1865, pag. 48—51) — statul este chemat să organizeze învățământul, dar numai suplimentar. Dacă aceasta s'a făcut, el numai decât să se retragă și să predeie autonomiei afacerea. Învățământul numai atunci va prospera, dacă statul va abdice de dreptul abstract, în urma căruia afacerea învățământului până acum a fost considerată ca parte întregitoare a guvernamentului de stat.“

Dar dispozițiunile proiectului de sub înțelegere nu numai că vatamă drepturile autonome ale bisericii noastre, ci ele sunt în contrarietate chiar și cu *principiile fundamentale ale științei pedagogice.*

(Va urma.)

DIN DIETA.

Campionii diferitelor partide maghiare opozante iau pe rând cuvântul în chestia revisurii regulamentului de casă. După discursul avântat și războinic al poporalului Rakovsky, Joi și Vineri camera maghiară s'a putut delecta în vorbirile altor doi oratori de elită ai opoziției, Conte Apponyi și Hock, primul din guvernamental devenit ecrăși „național“, al doilea din guvernamental metamorfozat în aderent Banffyian. Toți oratorii, cari au luat cuvântul pentru a combate proiectul lui Tisza, au o notă comună trădând un gând și o hotărâre comună: de a lupta până la extrem împotriva „atentatului“ ce le pregătește ministrul președinte „la porunca Vienei“ (!).

În ședința de Vineri discuția s'a început cu o mică hărțuială asupra procesului verbal. Deputatul Kálosi a protestat, că în procesul verbal nu se cuprinde și aceea, că dînsul a voit să vorbească eri. După ce a mai fulgerat câteva cuvinte și

Din momentul ce nu mai putea munci, i-se părărea nedrept ca să-l mai hrănească, și revoltător ca să risipească ovăsul, ovăsul care costa așa de scump, pentru acest cal paralizat. Și adesea chiar, cu toate poruncile stăpânului, el făcea economie la hrana animalului, nedându-i decât o jumătate de porție, menajându-i culcușul și fânul. Și o ură creștea pe lie-care zi în sufletul său confus de copil, o ură de țaran rapace, șiret, sălbatec, brutal

Când vara se întoarse, el trebuia să se ducă să mute calul din loc.

Era departe. Ticălosul, mai furios în fiecare dimineață, pleca târîndu-și picioarele prin grîu. Oamenii cari lucrau prin lanuri, îi strigau de departe în glumă:

— Ei Zidore, spune salutările mele lui Coco.

El nu răspundea de loc; dar rupea în treacă cu bățul virful unui ciulin care-l ăsea înaintea și după ce muta calul din loc, îl lăsa din nou să pască; pe urmă, apropiindu-se pe la spate, îl lovea peste picioare. Animalul încerca să fugă ca să scape de lovitură și se învîrtea împrejurul frînghiei ca și când ar fi fost închis într'un cerc. Și copilul îl lovea cu furie, alergând după el, încăpăținat, cu dinții încheștați de turbare.

Pe urmă, pleca încet, fără a se uita înapoi, pe când calul îl privea plecând cu ochiul său de bătrîn, cu coastele eșite prin piele, gâfâind de atîta alergătură. Și nu apleca din nou spre iarbă capul său osos și alb, decât după ce vede dispărînd în depărtare bluza albastră a tinărului țaran.

Cum nopțile erau calde, îl lăsa pe Coco să se calce afară, pe câmp în marginea rîului în dosul pădurii. Zidore singur se ducea să-l vadă. Copilul, mai petrecea încă, aruncând cu petre în

Lengyel Zoltán, ministrul apărării a prezentat dietei proiectul de lege pentru provizorul apărării și contingentul de recruți pe anul 1906.

După asta a urmat ordinea de zi. *Polony* în chestie personală declară că Tisza a promis reformarea alegerilor, ear acum se sustrage în chip laș dela această făgăduială.

Apponyi a protestat în contra învinuirii ce-l aduse *Jóh Hock János*, că n'ar fi fost destul de energic pentru a împede venirea la putere a guvernului Tisza. Hock după asta a accentuat din nou ceea ce a zis în vorbirea sa: *Dacă Apponyi ar fi fost destul de energic, atunci guvernul și partidul sau n'ar fi pășit pe calea trădării.* Pentru această enunțare a fost îndrumat la ordine. În urma asta au vorbit în contra proiectului pentru revisuirea regulamentului *Bernáth Lajos* și *Batthány Tivadár.*

Războiul ruso-japonez.

Budapesta, 11 Nov. Agenției Reuter i-se telegrafează din Londra: *Vestea despre căderea Port-Arthurului este o simplă manevră de hursă.* (Această telegramă desminte deci știrea de eri, ceea ce numai atîta înseamnă, că de fapt Port-Arthurul stă pe pragul capitulării, cum reese asta și din următoarele telegrame).

Petersburg, 11 Nov. Raportorii rusești de război vestesc, că pe zidurile *Port-Arthurului* focul a fost suspendat definitiv. Orașul se află pe pragul capitulării. Oficial nu se știe, dacă *Stoessel* a cerut un armistițiu dela generalul *Nogi.*

Londra, 11 Nov. **Rușii au părăsit Port-Arthurul;** întreg orașul este depopulat, Japonezii însă nu pot intra în el din cauza focului din forturile din apropiere. Generalul *Nogi* și *Stoessel* negociază deja asupra condițiilor de pace. Se vorbește că Rușii ar capitula dacă Japonezii îi asigură că li-se permite ducerea vaselor din port într'un port neutral, unde să fie demolate. Prin asta Rușii ar cruta o avere considerabilă. Dacă Japonezii n'ar accepta această condițiune, *Stoessel* ar arunca în aer toate vasele. De altcum bombardarea orașului continuă.

el. Se așeza la zece pași de el, pe un mușuroi și ședea acolo o jumătate de ceas, aruncând în cal din timp în timp cu câte o peatră ascuțită. Calul sta în loc, legat înaintea dușmanului său, privindu-l fără încetare și neîndrăznind să pască înaintea de a-l vedea plecând. Dar vecinic acest gând ședea înțepenit în creierul ticălosului: „Pentru ce să se nutrească acest cal care nu mai făcea nimic?“ l-se părea că această mizerabilă mîrșoagă, fura mâncarea celorlalte, răpea averea oamenilor, fura bunurile lui Dumnezeu și-l fura d'asemenea și pe el, pe Zidore care muncea.

Atunci, puțin câte puțin, în fiecare zi, țaranul micșora bucata de pășune pe care i-o da scurtînd frînghia ce-l lega de țărș. Animalul răbdă, slăbea și pereă cu încetul. Prea slab pentru a rupe legătura, el întindea capul spre iarba înaltă, verde și lucitoare, așa de apropiată și a cărei miros îl venea sîră ca el să o poată ajunge.

Intr'o zi însă, Zidore avu o idee; să nu-l mai mute deloc pe Coco. Se săturasă să tot meargă așa departe pentru aceasta mortăciune.

El veni însă, pentru că să-și vadă efectul răsunării. Bietul animal îngrijat îl privea. În ziua aceea nu-l mai bătu, ci se plimă în jurul lui cu mâinile în buzunar. Ba la un moment se făcu că vrea să-l mute din loc, dar înțepeni mai mult țărșul tot în locul de unde'l scoase și se depărta foarte mulțumit de invenția sa.

Calul, văzându-l că pleacă, necheză pentru a-l rechemă; dar canală o luă la fugă, lăsându-l singur, părăsit, pe marginea rîului, legat bine și fără un fir de iarbă lângă el.

Flămînd, el încearcă să ajungă iarba grasă pe care o atîngea cu virful botului. Pe urmă se

Încăierarea dela Innsbruck.

Pân'acum eram obișnuiți să primim știri despre încăierări dintre Germani și Slavi. Dela 4 Noemvre incoace istoria vieții publice din Austria s'a mai îmbogățit cu un eveniment, a devenit, în același timp și mai variată: s'au luat la bătaie și Italienii cu Germanii. A curs sînge, s'au făcut număroase răniri și a fost chiar moarte de om, cauzată — ca de obicei — de cei chemați să restabilească ordinea, de militari.

Toate acestea din cauză *națională* și mai ales din cauza purtării guvernului austriac care n'a îndrăznit să dea unei chestii naționale o deslegare *definitivă*, ci a umblat cu paliative.

De ani mulți Italienii din Austria cer universitate. Și anume ar fi dorit ca statul să înființeze această instituțiune culturală la Triest, centru cultural și comercial italianesc.

După negocieri — și mai ales frămîntări mari — guvernul s'a decis, în fine, să le întemeieze Italienilor o facultate de drept. Nu însă la Triest, unde astfel s'ar fi întărit un focular cultural italian, ci la Innsbruck, într'un oraș german. Locuitorii d'aci au protestat însă dela început și s'au agitat grozav, declarînd că nu primesc între dînsii școală superioară străină. S'au jurat să nu dea local, și peste tot, să nu tolereze pe studenții italieni.

Sub asemenea auspicii s'a deschis facultatea de drept italiană.

Italienilor nu li-a prea păsat mult de supărarea Germanilor, ci după inaugurare s'a dat și un banchet, la care participaseră și deputații italieni din provinciile de sud austriace.

Restul se știe: Germanii s'au adunat în fața localului unde se ținea banchetul și au început să demonstreze. Italienii nu s'au speriat nici ei, ci au ieșit în stradă și au început să tragă cu revoiverele. S'au produs astfel o încăierare grozavă, cărei nu i-a putut pune sfîrșit de cît miliția. Un pictor german a fost străpuns, populația germană s'a agitat și mai tare și demonstrațiunile se țîn lanț. Localul facultății italiene a fost aproape demolat, restaurantul unde au petrecut Italienii a avut aceeași soartă, prăvăliile și casele Italienilor din oraș formal asediate și ferestre s'au spart pretutindeni. S'a ținut consiliu comunal, primarul și consiliul întreg a protestat la guvern, acuzînd între altele și pe locuitorul guvernului și cerînd ca îndată facultatea de drept italiană să fie desființată.

Guvernul, se înțelege, se află într'un mare impas. Dacă nu satisface cererea Germanilor, supără pe toți Germanii și în Reichsrath se poate aștepta la furtuni cumplite. Dacă satisface

pusse în genunchi, întingînd gâtul și mișcându-și buzele umede. Dar înzadar. Toată ziua, bătrînul animal se chinu în silințe zadarnice, în sfortări teribile. Foamea care-l muncea, devenise mai grozavă din cauza acestui nutreț verde și parfumat care se întindea înaintea lui.

Ticălosul lui de păzitor nu se mai întoarse în ziua aceea. El hoinări prin pădure după ciurburi de păsări.

A doua zi însă veni. Coco, sfîrșit se culcase. El se ridică la vederea copilului, așteptînd în sfîrșit să-l schimbe din loc.

Însă micul țaran nici nu se atinse de prionul aruncat în iarbă. El se apropie, îi aruncă în cap un bulgăre de pămînt care se turti pe părul lui cel alb și plecă fluierînd.

Calul rămase în picioare cît îl mai putu zări; pe urmă simțînd bine că silințele lui de a ajunge iarba vecină erau zadarnice, se întinse din nou pe coaste și închise ochii.

A doua zi Zidore nu veni.

Când se apropie, în ziua următoare de Coco care era tot culcat, văzu că murise.

Atunci el rămase în picioare nemîșcat, mulțumit de ceea ce făcuse și aproape mirat că se isprevisse așa de repede. Îl atinse cu piciorul, îl ridică puțin capul, pe urmă îl lăsa să recadă, se așeză pe dînsul, și rămase acolo cu ochii pironiți în iarbă negîndînd la nimic.

Mai tîrziu plecă spre casă, însă nu spuse la nimeni de moartea calului căci vrea să se mai plimble în ceasurile în cari de obicei se ducea să-l mute din loc.

A doua zi se duse să-l vadă. Niște corbi își luară sborul la apropierea lui. Muște nenumărate se plimbau pe cadavru și sbîrniau împrejur.

cererea, supără pe Italiani. Și anume, nu numai pe cei din Austria, ale căror voturi îi sunt necesare, ci și pe cei din Italia, care ar începe să demonstreze puternic, cum s'a mai întâmplat tot din pricina intoleranței Germanilor din Innsbruck, care nu lăsaseră pe contele de Gubernatis să țină acolo o conferință literară.

Invățătura, din toate acestea, este: *chestiile naționale trebuie rezolvate radical ori unde ele există!*

Unde Italianii sunt stăpâni, ca la Triest, de pildă, trebuie a li-se ridica instituții culturale potrivite numărului și puterii lor în stăt. Unde Germanii sunt acasă, ca la Innsbruck bunăoară, dintr'un șovinism rău înțeles nu mai trebuie spiritele înverșunate să stea alături elemente eterogene.

Impărțirea, după naționalități, a teritoriilor și a sferelor de influență, se impune ori unde sunt mai multe neamuri!

De aceea, zadarnic nascocesc miniștri maghiari proiecte de legi prin care ținesc la unitatea de limbă și cultură în statul ungar polyglot, ca și cel austriac. Românii, Slovaci, Sârbi, Rutenii și Germanii vor continua să rămână ceea ce sunt astăzi, dupăcum a rămas și în Austria fiecare naționalitate cu însușirile sale etnice, în ciuda tuturor năzuințelor guvernelor de pe vremuri care au căutat, cu toate mijloacele, să le germanizeze. Far intoleranța nu duce decât la — reacțiune. S'au arătat Germanii dușmanoși culturii și progresului Italianilor? Ei bine: rezultatul va fi o și mai îndârjită luptă din partea Italianilor.

Această lege trebuie să domine și în Ungaria.

Vor lovi guvernele tot mai tare în naționalități? *Urmasa va fi desăvârșita redeșteptare a acestora pe toate terenele.* Și chiar dacă ni-ar înăbuși manifestațiunile culturale și politice, *rămânem ca număr, sporim din an în an (în intervalul dela 1890—1900 Românii au sporit cu 210.413 suflete), și câtă vreme n'am renunțat la nimic, viitorul ne rezervă totul ce ni-se cuvine.*

DIN ROMANIA.

Vizita principilor moștenitori la expoziția Agrară. Joi la orele 3 după amiază, AA. LL. RR. principii moștenitori, împreună cu micii principii Carol și Maria au vizitat expoziția societății agrare.

Altețelor Lor li s'a făcut o frumoasă primire de către membrii comitetului de organizare a expoziției, în frunte cu dl St. Greceanu, președintele Societății agrare. Au mai fost de față la pri-

mirea principilor mai multe doamne de elită care au oferit A. S. R. -Principesei Maria buchete de flori.

S'a vizitat mai întâiu marele palat al industriei și agriculturii și apoi, pe rând, palatul industriei casnice, pavilionul domeniilor coroanei, pavilionul închisorilor, palatul ministerului de domenii, pavilionul regiei monopolurilor statului și celelalte pavilioane.

Auguștii vizitatori au fost conduși prin expoziție de dl Saita, prefectul poliției Capitalei, iar dl dr. Istrati, comisarul general al expoziției, le-a dat explicațiile necesare asupra obiectelor expuse.

Timpul fiind frumos, expoziția agrară atrăsese și ieri un public foarte numeros, care a salutat călduros pe principii moștenitori.

Muzica militară precum și un taraf de lăutari au cântat diferite arii naționale și danțuri, în tot timpul cât a durat vizita princiară.

După vizitarea pavilioanelor, Altețelor Lor li s'a oferit șampanie în pavilionul regal.

Părechea princiară s'a reintors la palatul Cotroceni la orele 6.

Onomastica dlui D. Sturdza. D. Dim. Sturdza, președintele consiliului de miniștri, a petrecut ziua d-sa e onomastică la castelul Peleş, unde a fost reținut la masă de M. S. Regele.

A. S. Regală. Principele Ferdinand, a trimis dlui Dim. Sturdza, cu ocazia sărbătoarei de ieri, o scrisoare prin care îl felicită.

De asemenea dl Dim. Sturdza, a primit o mulțime de telegrame de felicitări din întreaga țară cu ocazia acestei zile.

Din străinătate.

Citim în „L'Indépendance Roumaine”: Bandele grecești, a căror existență a fost negată de jurnalele din Atena, de câțiva vreme iarăși încep a lăsa să se vorbească despre ele. Atentatele lor nu sunt îndreptate numai contra Bulgarilor ci și contra Românilor din Macedonia. Indesebi împotriva celor care își afirmă sentimentele lor românești.

Anume: o bandă comandată de un cutare Miloș s'a dus la Negovanii, unde a maltratată pe un preot român Teodosie și pe copilul său. Mai apoi a pătruns în locuința unui notabil român M. Thomaide, unde de asemenea l'a maltratată, atât pe el, cât și pe soția și fiul acestuia.

Au mai fost bande în comunele românești Neveica, Gopeș și Moloviște, unde au răspândit groaza între locuitori, cu scop de a închide bisericile și școlile românești.

O bandă grecească, condusă de capitănușul Laza, fost ofițer grecesc, care operează în ținutul Florina, s'a adăpostit mai multe zile în comuna Belcamen. Banda din cestiune a obligat prin jurământ de fidelitate pe notabilii grecomanii ai localității pentru cauza grecească, amenințând cu moarte pe aceia, care își vor trimite băieții la școlile românești. Într'aceia a dat năvală în casa lui Vanghelie Nicoleanu, unde a scotocit totul. Scopul: să pună mâna pe Nicoleanu. Din fericire dînsul s'a refugiat, mutându-se la Monastir.

O bandă iarăși a fost văzută la Selia-Polliani, care de asemenea a comis excese de aceeași natură.

De altfel comitetele revoluționare grecești sunt organizate în toate comunele românești pentru a teroriza și pentru a pregăti pentru primăvară un monument cu scop de a scoate în relief superioritatea elementului grecesc în Macedonia și a susține, cu armele în mână, drepturile Grecilor în această provincie.

Căpeteniile acestei organizațiuni răspândesc faima, că Kazazzis, rectorul universității din Atena, care după cum se știe face propagandă foarte vie în favorul cauzei grecești, s'a asigurat de concursul guvernului englez. Aceasta este o versiune absurdă, dar o semnalăm, ca curiozitate.

Însă la Monastir funcționează, se știe un comitet grecesc revoluționar, compus din nouăsprezece indivizi. Este de prisos a-i numi. După comiterea atentatului contra lui Pucerea, a cărui servitor a căzut victimă, s'a făcut un nou atentat, deastădată contra unui fruntaș bulgar, Tzenefi.

Cu asta însă nu s'a isprăvit. Se asigură, că comitetul a decis asasinarea a patru Români marcanți: Scodreanu, Tascu, Pucerea și Metta, precum și asupra lui Duma, activul și inteligentul inspector școlar român din Macedonia.

Când se întoarse, spuse vestea. Animalul era așa de bătrân, că nimeni nu se miră. Stăpânul zise la două slugi:

Luăți tărâcoapele și faceți o groapă acolo unde se găsește.

Și oamenii îngropară calul tocmă în locul pe care murise de foame.

Ear iarba creștea țepănă, verde și viguroasă îngrășată de corpul lui Coco.

EPISTOLĂ DE AMOR.

PAUL HERVIEUX.

Dl Tranquille un brav fabricant de lămpi și model tată de familie, pușia din lulea, când dna Tranquille, stăpâna casei, se apropie de el cu fața serioasă.

— Etienne am să-ți comunic ceva interesant, — zise dna Tranquille.

— Ceva interesant... Acum sara?

— Da prietino, fiindcă ziua nu m'am îndurat, să te conturb. N'am voit, ca cu această neplăcere să-ți zădărnicesc munca de azi. Vestea, ce ți-o comunic, e foarte neplăcută.

Domnul Tranquille privește nedumerit la soția sa.

— Dar despre ce e vorba?

— Despre aceea, că în casa ta se petrec lucruri urâte.

— Oh!

— Închipuiește-ți, ce-am aflat în buzunarul hainelor fetei tale.

— În buzunarul... fetei mele...

— Da în buzunar. Azi dimineață, când am controlat hainele fetei tale, într'un buzunar am aflat o epistolă de amor.

— Oh!

— Epistolă de amor!

Dl Tranquille i-s'a urcat sângele în cap, o minută privi nedumerit la soție, apoi deveni nervos. — Rozalie... Unde e Rozalia? Indată să vină!...

Dna Tranquille îngălbeni. Niciodată nu și-a văzut bărbatul așa nervos.

— Etienne! Te rog E...

— Unde mi-e fata?

— Permite-mi prima oară să-ți vorbesc. Rozalia acum e în grădină. Înainte de a o trage la răspundere, va fi mai bine să-ți citești epistola.

Dl Tranquille în fine se liniști.

— Citești-o dară.

— O citește... Lucruri teribile sunt în ea. Așa dară: „Scumpul meu suflet“.

— Scumpul meu suflet? Întrerupse Tranquille. Așa dar s'a și întâmplat ceva? Continuă!

— „Scumpul meu suflet! Sunt deja două zile, de când nu te-am văzut“.

— Așa dar s'au și văzut? Încă cu două zile mai înainte?

— „Și inima mi-e plină de durere, de întristare fără hotare, pentru că e oprit, a iubi, pe care și cerul mie mi-a dăruit. Tatăl tău un tiran“.

— Oh! Oh! Tatăl tău tiran? Continuă, aceasta în adevăr e epistolă interesantă.

— „Tatăl tău tiran în sgărzenia lui nemărginită, mai bucuros și-ar vinde fata, decât să o facă fericită.

Dl Tranquille se scoală iritat.

— Omul acesta e răsvrățitor. Trebuie prins. Îl voi deține!

— Pacientă Etienne, încă n'am sfârșit. „Aceasta însă nu o voi suferi. Până la ultima resuflare mă voi lupta pentru tine, și dacă cere lipsa, te voi răpi. Trimite-mi veste, unde putem mâne să convenim?“

— Atâta-i tot, termină dna Tranquille.

— Rușine, că în capitala Franței un individ să dea astfel de epistolă în mâna unei fete din familie inteligentă.

— Datul și subscrierea nu se află în epistolă, însă... însă... așteaptă numai... Ah!

— Doar ai mai descoperit ceva infamie?

Dna Tranquille privește epistola din mână, ca și când ar fi descoperit ceva. O învîrte, încă odată o citește, apoi involuntar răsând, o dă bărbatului.

— Ian privește... 1885.

— 1885? Dar aceasta ce e?

— Aceasta e, ce numai acum observ. E epistola ta!

— Epistola mea?

— Da... ai scris-o în anul 1885 cu trei luni înainte de fidantarea noastră, mi-ai scris-o mie, ce m'a făcut atât de fericită.

Dl Tranquille acum s'a molcomit, a ascuns epistola în buzunarul din lăuntru al paltonului său. — De acum înainte eu trebuie să port grijă și de epistolele tale de amor, ca nu cumva copiii noștri să învețe rele exemple, dacă vor ști, cum s'au purtat părinții lor, ca tineri.

Trad. de Petru E. Papp.

Poliția, informată de intențiile comitei, a intervenit. Va fi de lipsă însă o acțiune energică pentru a pune capăt acestor fapte criminale.

Opinierile prezidențiale din Statele-Unite.

— Roosevelt și Parker —

Di I. G. Duca, subdirectorul casei centrale de educație populară, un temeinic cunoscător al evoluțiilor și dezvoltării țărilor și popoarelor anglo-saxone, publică în ultimul număr din *Revista* idealistă — în trecut fie zis, un număr de articole și studii interesante — câteva idei adânc și personal gândite în privința alegerilor prezidențiale din America de Nord, dând cu seamă o caracteristică expresivă a celor doi candidați la președinția marelui republici.

Reproducem această parte din articolul d-lui Parker, în care cu o adevărată măiestrie ne este prezentată fizionomia morală și politică a celor doi candidați:

Între d. Roosevelt și d. Parker există o deosebire, există ceva care dela prima vedere ne izbește. Di Roosevelt este un om foarte modest. Di Roosevelt are o lungă carieră politică. Di Parker are o lungă carieră judecătorească. Se poate spune că este un om politic impropriu și di Parker este un om foarte puțin cunoscut. Di Roosevelt este un orator distins al cărui glas a fost auzit de milioane de oameni. Di Parker nu este decât un judecător nepărtinitor și tăcerii e cunoscută de mulți improprietarii și mulți advocați și a cărui faimă prin această carieră a răbătut incinta curții unde împărțea dreptate. Di Roosevelt este un om ale cărui idei politice și sociale sunt pretutindeni răspândite, ori aprobate cu căldură, alte ori combătute înversunare, dar în fine în tot-deauna respectiv pe când ideile d-lui Parker au fost și rămân un mister atât de adânc încât poate că prin gândirea e ce rezervă, interesează pe Americani și se explică popularitatea neașteptată a candidatului democratic.

Totuși între d-nii Roosevelt și Parker sunt multe deosebiri, deosebiri mai adânci. Di Roosevelt e tipul desăvârșit al Americanului, persoana cea mai perfectă a americanismului modern. Di Parker e un om plin de virtuți, dar care în viața, prin instinctele și prin concepțiunile sale nu putea aparține tuturor țărilor.

Fiecare ne redă o pagină din istoria Statele-Unite. Di Parker ne reamintește timpurile străvechi, creștinii în poruncile bibliei; di Roosevelt ne reamintește aluziile naționale și ai credinței în Dumnezeu; niște oameni cari prin însușirile lor asigură statului american o bază morală, o înălțime intelectuală fără de care de sigur, n'ar fi putut să creeze pe un continent nou, o civilizație puternică, dar niște oameni ai unor alte timpuri fără închipuire bogată și fără cugetări serioase. Di Roosevelt, reamintește americanii luând marele virtute al civilizației și al luptei moderne. Într'insul se poate regăsi acel amestec caracteristic al civilizației complicate, cu cerințe multiple și cu năzuinți înalte și de o simplitate primitivă, rudimentară a popoarelor care au fost încă corupte. Acest om care acum se ocupă de problemele cele mai grave ce tulbură omenirea și acum cutreeră munții și văile Americii ducând o viață de om pe jumătate în luptă cu fiarele și cu elementele, care pe rând se luptă cu mușchii și cu creierii, să fie în luptă pentru trai tare în înțelesul acestui cuvânt în organizațiile sociale primitive și în cele civilizate. Acest om zugrăvește de bine aceea tinerețe de suflet, aceea putere de viață și aceea prisosință de optimism ce caracterizează pe poporul american. Și câtă poezie nu este în viața lui!

Pe ce colț al pământului unde zac sfărâmate de ruine și lespezi de morminte le înălțăm un trecut glorios, mai putem întâlni în începutul secolului al XX-lea, a acestui început de agitație nervoasă și de desnădăjduire politică un om de vârstă care să-și fi petrecut tinerețea pe câmpurile întinse din Fondul vânând de dimineață și până seara, dorind tot anul sub cort, străbătând în junglă și prin pădurile seculare și culegând învățămintele sale dela natură, găsindu-și idealurile

în adâncimile senine ale cerului și în tainele nopților instelate și dobândind poate în nemărginirea acestei naturi, în admirabila ei armonie aceea indulgență compătimitoare pentru oameni și pentru fapte, fără de care ori-ce operă este trecătoare și se perde în întunericul necunoscutului?

Și același om este președintele care a rostit până la 20 de discursuri pe zi, care a strâns mâna la sute de mii de cetățeni, care a dus viața cea mai febrilă a civilizației noastre, care a condus lupte parlamentare și electorale, care a străbătut America cu un convoi de gazetari ce prindeau fiecare din cuvintele lui și le transmiteau prin ultimile perfecționări ale științei în toate părțile lumii, care cinematografiu toate mișcările lui ca și cum poporul american ar fi vrut să fie întreg de față la aceste manifestații, să nimicească prin civilizație toate principiile fundamentale ale lumii, spațiul care desparte și timpul care fuge.

Aceeași poezie se repetă în toată viața poporului american, căci dacă acest popor are civilizația cea mai strălucită, dacă plimbă pe europeanul mirat prin fabrici unde omul făurește lucrări colosale și unde șgomotul ferului bătut și vuetul mașinelor majestuoase în mijlocul focului și al fumului evoacă imaginea iadului, dacă e în stare să-l arate o mișcare și o muncă pe lângă care tot ce se vede aci dincoace de oceanul atlantic pare odihnă și moarte, nu trebuie uitat că tot el păstrează o veselie firească și un interes copilăresc pentru tot ce vede, tot ce aude, o tinerețe de spirit și de sentimente, de un farmec nespus.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 11 Novembre 1904.

— **Visitațiune canonică.** P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp a plecat azi cu trenul de dimineața în vizitațiune canonică la Oradea-mare. Cu acest prilej va face și vizile episcopilor și honoratoriilor din Oradea-mare. P. S. Sa este însoțit de P. C. Sa Roman Ciorogar director seminarial, Petru Truța fisc consistorial și Dr. Iustin Suciu protodiacon.

— **Audiență la Monarch.** M. Sa regele a acordat ieri audiență generală în palatul său din Buda, prezentându-se între alți notabili și următorii: c. Zichy József, c. Zichy Gyula și Kautz Gyula, com. aulic., profesorii de universitate Kiss János și Genersich Antal cons. aulic etc.

— **«Românii din statul ungar»** este titlul unui volum de 330 pagini, format mare, apărut în București din peana redactorului nostru dl. *Russu Șirianu*.

Importanța lucrării acesteia se va putea judeca deja și după ce vom arăta ce se tratează în trântă. Pe temeiul datelor statistice oficiale, autorul tratează următoarele:

I. Numărul și comunele în cari locuiesc Românii, arătând teritoriul comunelor, totalul locuitorilor, câți sunt Români și de ce confesie, câți Unguri, Germani etc., câți știu carte, câți știu ungurește și câți au emigrat?

II. Sporul Românilor în intervalul dela 1800—1900, făcând comparație și cu celelalte naționalități. III. Maghiarizarea. IV. Cuceriri și pierderi. V. Amestecul. VI. Repartizarea. VII. Viața familială. VIII. Contingentul militar. IX. Starea culturală. X. Averele. XI. Emigrările.

Un volum costă 5 lei. Pentru a înlesni însă tuturor să-și procure cartea, în Ungaria cartea aceasta va costa numai 2 cor. 50 fileri; cine dorește să și-o procure, să se adreseze administrațiunii «Tribunei», trimițând suma de mai sus, plus 10 fileri portul postal.

— **Nunță românească.** O nunță frumoasă românească s'a serbat Duminecă în 6 Noembrie în comuna Cella. Nunta d-lui Dr. George Roxin adv. în Salonta și a amabilei d-șoare Ofelia Ianculescu, cumnata amicului nostru Virgil Tomici.

Actul religios a fost celebrat prin P. C. Sa Vasile Mangra vicar episcopesc, de față fiind și P. C. Sa Romul Ciorogar director seminarial, Rev. D. Mihai Popovici, protopopul Orșovei și alții. Nunta au fost dl. Dr. V. Avramescu și d-na din Radna.

Dorim tinerii părechi toate fericirile!

— **Necrolog.** Subsemnatul cu inima frântă de durere facem cunoscut tuturor cunoscuților și amicilor ireparabila pierdere a mult iubitei și în veci neuitatei fiică, soră, mătușe și cumnată *Zinca Roman* născ. *Cepeș*, presidenta reuniunii femeilor române gr. cat. dela înființarea acesteia, proprietara crucei Elisabeta Doamna, decedată după lungi și grele suferințe Mercuri 9 Novembre n. a. c. la 4 ore dimineața în etate de 64 ani.

Rămășițele pământești ale scumpei repausate se vor depune spre odihna vecinică Vineri în 11 Novembre n. a. c. la 2 ore p. m. în cimiterul gr. cat. din loc. *Făgăraș*, 9 Novembre 1904. Catinca *Cepeș*, mamă. Vasile Dămian, cumnat. Ovid Făgărășan, și soția. Elvira Făgărășan, și soțul. Dr. Laurențiu Pop, Alma, Vasile, Aurora, George, Valer, Romulus, Traian, Sabina, Ecaterina, Steluța și Elvira, nepoți și nepoate. Mircea și Anicuța, strănepoți. v. d. Luiza Făgărășan, v. d. Ana Filip, Aurelia Dămian și Alexandru *Cepeș*, frate și surori.

— **Invitare.** Secțiunea meseriașilor Români dela „Asociațiunea Națională Aradana pentru cultura poporului Român”, invită cu onoare la Petrecerea de joc împreună cu Reprezentațiune teatrală ce se aranjează Duminecă în 14/27 Nov. 1904, în sala „Casei Naționale” din Arad. Începutul la 8 ore seara. Prețul de intrare: Loc I 2 cor., Loc II 1 cor., Loc de stat 60 fileri. Venitul curat este destinat pentru repararea bisericii din loc. Suprasolviri se primesc cu mulțumită, la adresa d-lui Constantin Don episcop primar, și se vor cvita pe cale ziaristică.

Programa: I. „*Vivandiera*” scenă militară din 1858 de Vasile Alexandri. Persoanele: Porumbă, Vivandieră: d-șoara Elena Lucaciu. Năsoian, recruti dl. George Dehelean. Un oficer dl. Sava S. Demian. Soldați, țărani, țărance. II. „*Rugămintea din urmă*” scenă dramatică din războiul 1877 după Lermotow de G. Coșbu; prezentată în piesă de teatru de Maximilian G. Dopp. Persoanele: Bucur dorobanț dl. Maximilian Dopp. Stan dorobanț dl. Emanuil Epescu. Vasilie soldat de ambulanță dl. Ioan Halmăgean. Georgiță caporal de ambulanță dl. Silvestru Gruția. Mărăcină căpitan dl. Sava S. Demian. Un soldat dorobanț dl. Vasilie Magiar. Nastase dorobanț dl. Ioan Budeanu. Demetriu medic de ambulanță dl. F. Veinberger. Dorobanți, corniști, doboșari. Scena se petrece pe câmpul de război dela Rahova 1877. Dans.

— **Advocat nou.** Dl. Dr. Vasile Meșter și-a deschis cancelaria advocațională în Maria-Radna, strada Aradului Nr. 213.

— **Intâmplările dela Innsbruck.** Valurile aruncate cu atâta furie de patimile și ura Germanilor și Italianilor la Innsbruck, nici acum nu s'au calmat. În Viena s'a răspândit știrea, că guvernul are de gând să mute facultatea italiană la Triest, ear la propunerea decanului acestei facultăți, aceasta a fost închisă și prelegerile sistate definitiv. Consiliul comunal din Triest a hotărât să protesteze contra eventualității de a se lăsa universitatea italiană la Innsbruck, cerând totodată ca școalele germane din loc să fie mutate la Innsbruck!

La Innsbruck de altcum aripa universității, unde era așezată facultatea juridică italiană este și acum păzită de polițiști. Profesorii italieni totți au părăsit Innsbruckul și împreună cu ei și tinerimea italiană străină.

— **Afacerea cavalerescă a deputatului Syveton.** Din incidentul insultării ministrului francez de război André de către deputatul naționalist Syveton, Lajaille maiorul detașamentului 21 de vânători a adresat deputatului o scrisoare plină de insulte pentru purtarea sa față de ministru în plin parlament. În urma acestei provocări Syveton și-a trimis martorii în persoana deputaților naționaliști *Guyot* și *Pion*, să ceară explicații dela Lajaille, care de asemenea și-a numit martorii pe maiorul *Targe* și deputatul *Bertaux*. Mandatarul lui Lajaille în urma asta au cerut amânarea duelului din cauza că într'o afacere de caracter politic trebuie să aștepte mai înainte avizul superiorilor. Procedura maiorului este aspru condamnată din partea presei naționaliste.

De altcum martorii au căzut de acord asupra armei, cu care are să se tranșeze această afacere de onoare. S'a stabilit ca loc pentru duelul cu pistolul *Suresnes*. Lupta însă n'a putut avea loc din cauză că Syveton în momentul, în care voia să plece la *Suresnes*, a fost deținut.

— **Afacerea cavalerescă între deputați.** În urma unei interlocuțiuni drastice din partea deputatului guvernamental *Szöts Fat* la adresa poporalului *Buzáth Ferencz*, acesta din urmă a provocat la duel pe ofenzătorul său coleg. Joi dimineața la 9 ore combatanții s'au întâlnit în sala de scrimă a maeștrului Fodor, unde diferendul dintre dânsii a fost aplanat prin o ciocniece sângeroasă cu sabia, alegându-se Buzáth cu câte-va tăieturi la cap și pe spate, de vreme ce adversarul său a rămas neatins.

— **Nebună la palatul regal.** Eri s'a prezentat la palatul regal din Buda o femeie, care cerea să fie admisă în audiență la rege. Întrebată fiind asupra motivului cererii sale ea a răspuns, că din ziare a luat informația, că regele voește să se căsătorească, prin urmare a venit să-și ofere mâna monarhului. Atunci de loc au fost în curat asupra stărei mentale a nefericitei femei, care a fost condusă la poliția cercuală. Aici s'a constatat că este o bucătăreasă cu numele Terezia Braunstädter. A fost imediat internată în casa pentru alienați de pe Câmpul Leopoldin.

— **Rectificare.** În N-rul nostru de ieri (205) pag. 2, coloana 2, articolul *Intru Apărare*, șirul 14 în loc de *capit* s'a strecurat greșala *copii*, ceea-ce îndreptăm.

— **Măsuri de apărare în contra imigrațiunii chineze.** Din Londra se telegrafează cu datul de Joi, că parlamentul din Caplanda New-Seeland a votat o lege, care restrânge în mod însemnat dreptul de imigrare a Chinezilor pe aceste teritorii. Motivul acestei opreliște are să se interpreteze așa, că în timpul din urmă muncitorii galbeni au făcut colosală concurență muncitorilor albi, cărora astfel li-s'a făcut imposibilă existența din cauza ieftinătății muncitorilor chinezi.

— **Tren electric accelerat între Berlin și Hamburg.** Din Berlin se vestește, în ministerul de comunicațiune prusiace zilele astea vor începe desbaterile în chestia construirii unei linii de tren electric accelerat între Berlin și Hamburg.

— **Naufragiu.** Din Hamburg vine știrea, că două vase cu catari germane: *Thalia* și *Neptun* s'au înecat împreună cu întreg personalul de serviciu de pe vase.

— **Accident în minele de cărbuni din com. Hunedoare.** Din Deva se telegrafează că în minele de cărbuni de acolo s'a produs gaz de mină, care explodând, a cauzat perirea alor 3 mineri.

— **Sinucis din cauza căderii fratelui său la alegerile de deputat.** Din Roma vine știrea tragi-comică asupra unei sinucideri unice în felul său. Fratele mai mic al candidatului radical la ablegație italian Petro Giuffre s'a sinucis, din cauza neizbutirii fratelui său la alegere.

— **Misionar francez ucis.** „Daily Express” vestește din Tientsin următoarele: Chinezii au ucis la Kopantsen, lângă calea ferată un misionar francez.

— **Istoria pentru începutul Românilor de Petru Maior.** Nu este permis să fie casă, inteligent ori țaran care să nu cunoască și să n'aibe între mult-puținele sale cărți și cartea marelui nostru istoriograf Petru Maior asupra *istoriei pentru începutul Românilor*. A trăi și a muri fără a cunoaște această carte de aur a neamului românesc nu se chiamă viață de Român, căci prin asta se neglija cea mai elementară datorință națională: *de a ne cunoaște obârșia noastră, din neamul cel mai strălucit*. Această carte scrisă nu cu mare aparat științific, dar clar simplu, cu argumente puternice izvorite din o minte sănătoasă, dintr'o dreptate trasă la îndoială din partea dușmanilor noștri, și dintr'o inimă mare și generoasă

de Român. Din fiecare frază, fiecare pagină ese la iveală aceea iubire neasămănată de neam, acel devotament însuflețit, aceea jertfire de sine, pe care ilustrul autor le-a pus drept exemplu de imitat înaintea ochilor urmașilor săi. Pe timpul, când brațul ne era încătușat, și voința suverană a poporului român subjugată, prima noastră afirmare s'a săvârșit pe câmpul intelectual. Aci cuceriserăm noi primele noastre succese cari ne ridicară la suprafață și îndreptară privirile lumii spre noi, aci dăsam primele semne de viață, și ne zvârcoleam din ce în ce mai tare până ce în fine ne desamofirăm și revenirăm la nouă viață națională.

A cunoaște aceste vremuri, în cari geniul național se înalță cu atâta forță și mândrie, este o datorință inomisibilă. Se impune fiecărui Român de bine, mai ales *țărânilor noastre* să cunoască mai adine și mai pătrunzător ideile mărețe ce agitau și frământau națiunea română înainte cu 50—100 ani. Indemnăm deci pe țărânil noștri să dea importanță cu mult mai mare trecutului nostru viforos, decât până-aci, căci în acest trecut vor alla izvor neseecat pentru noui puteri, nou entusiasm, cari îi va face să-și poarte greutatele prezentului mai ușor și cu mai multă încredere în viitor. Cunoașterea trecutului se impune fiecărui Român dela cel mai învățat până la cel din urmă cercurar. Este drept, că nu în totdeauna sunt mijloace pentru a ajunge la această cunoștință fiind cărțile românești scumpe, dar chiar pentru că la noi puțin se cetește, sunt cărțile scumpe, refiind cine să le cetească.

În timpul din urmă s'au înființat și la noi bibliotecile populare cu cărțilele estine, dar cari tractează de multe ori cu totul alt-ceva, decât ceea-ce de fapt ar trebui. Acum se oferă ocaziunea tuturor cărturarilor români să-și procure o *carte de valoare* pentru un preț aproape ridicul și anume *Istoria pentru începutul Românilor* de nemuritorul nostru istoriograf Petru Maior. Această carte, care mai înainte costa 5 coroane se poate căpăta acum pentru o *croană*. A se comanda dela *Societatea Petru Maior* din Budapesta (Molnár utca 20 II. 10), având să se trimită costul și spesele *pentru porto la olaltă i cor, 20 bani secretarului numitei societăți Mihai Șerban, sud. în fil. Este recomandabil ca dintr'o comună să se alature mai mulți cărturari, fiind și spesele pentru expediție mai mici în cazul acesta.*

— Atragem atențiunea p. t. public asupra anunțului dlui Pollák Sándor, fabricant de țigle.

— Atragem atențiunea binevoitoare a p. t. public de dame asupra inseratului dlui *Hauer Lajos* farmacist în ARAD (Pécskai-út).

Atragem atenția on. public asupra anunțului lui *Igaz Sándor*.

Partnerului în — revindicări.

Esti splendid vânător de iepuri;
Și de femei — tu crezi.
Dar totuși trebui să-ntelegi
După spirit geaba oftezi.

Da!

Bibliografie.

A apărut de Dr. Augustin Bunea canonic metrop. 1. *Metropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa*, schiță biografică, Blaj 1890, broșură de 41 pag. 20 fil. + 10 fil. porto postal.

2. *Cestiuni din dreptul și istoria bisericii românești unite*, Blaj 1893. Partea I. 269 pag. 8° scrisă de Dr. Alexandru Grama, costă 1 cor. 40 fileri Partea II. 400 pag. 8° scrisă de Dr. Augustin Bunea, costa 2 cor.

3. *Episcopul Ioan Inocențiu Micu-Klein*, (1728—1751) Blaj 8° mare, 422+XVI pag. Costă 4 cor., (pentru România 5 lei).

4. *Istoria scurtă a bisericii rom. unite cu Roma*, în Schematismul archidiecesei de A. Iulia și Făgăraș pe a 1900, costă 8 cor.

5. *Statistica Românilor din Transilvania în anul 1750 făcută de vicarul episcopesc Petru Aron*, Sibiu 1901, costă 1 cor., + 10 fil., porto postal.

6. *Vechile episcopii românești: a Vadului, Geogiului, Silvașului și Belgrădului*, Blaj 1903

8° 162 pag. Prețul 2 sor., 50 fil., (pentru România 3 lei).

7. *Episcopii P. P. Aron și Dionisie Nicolai*, sau istoria Românilor transilvăneni 1751 până la 1764, Blaj 1902. Prețul 4 cor. fileri (pentru România 5 lei).

8. *Discursuri, Autonomia bisericească, verse*. Prețul 5 cor., (pentru România 6 lei).

Aceste cărți să pot procura dela tipografele semin. din Blaj (Balázsfalva) ori dela autorul dându-se banii înaintea, — ori contra ramb.

Am primit la Redacție:

Nou Abecdar românesc de Vasile Petriș. XV. Emendată și aprobată definitiv de înaltul nister reg. ung. de culte și instrucțiune prin emisul său de dto 3 Dec. 1890, Nr. 513. Prețul unui exemplar legat 50 fileri. Nagy-Sz. Tipog. lui Drotleff. 1903.

„Din Toate” poesii de Radu D. Rosetti editura Librăriei H. Steinberg, București. Lira ioasă și binecunoscută a talentatului autor nevoe de o deosebită recomandațiune.

I. C. Panțu: Curs complet de corecțiunea comerțială cu esplicarea terminilor comerțiali. Ediția a doua prelucrată și augmentată 322 pagine. Tipografia A. Murășianu. Această carte scrisă în serviciul comerțului și în special pentru băncile noastre, apare acum prelucrată fundamental și adusă cu 4 coli de tipar. S'a înlocuit de o limbă mai potrivită și s'a cântat a unifica — după puțință — limbajul comerțului întrebuintat în casele mari comerțiale. Într-întat în casele mari departe o terminologie comerțială conținând peste 500 de termeni comerțiali și financiari, cu esplicările de lipsă. Sperăm că publicația de față va contribui mult la unificarea stilului și al terminilor comerțiali. până acum în mare parte erau neprecioși rupți și rău întrebuintați. Credem, că băncile noastre vor ști aprecia această publicațiune și vor sprijini cu toată căldura. De vânzare astăzi la librăria archidieceșană în Sibiu, la tipografia A. Murășianu și la librăria Ciureu din Brașov cu prețul netto (adeșă cu porto cu toată cor. 3.00, ear pentru România Lei 4.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de comptabil devenit vacant, la institutul de credit economit „Steaua” din Român-Petre (Petroselo) Torontál, — prin aceasta se deschide concurs, pe lângă următoarele condiții:

1. Competentul se fie român de religie gr-or. și să fie absolvent al școlii comerciale din Brașov.

2. Să poscadă perfect limba română și maghiară în vorbire și scriere.

3. Să aibă praxă în afacerile de bancă de cel puțin doi ani, și se fie apt de a conduce independent afacerile de comptabilitate și de a compune bilanțul anual.

4. Cel ce vor depune și cautiune vor fi preferiți.

Emolumentele sunt:

1200 Cor. salar anual solvind rate lunare decursive.

Tantiema statutară, care până acum a fost 240—260 Cor.

Intru cât alesul va fi garçon, corțelul institut eventual 100 Cor. bani de corțel.

După un serviciu de 3 ani salarul va ameliora. Alegerea se face pe un an probă. Postul are să fie ocupat îndată după acceptare.

Ioanichie Neagoe
director executiv

417 1—2

Redactor responsabil în absența dlui Ioan Russu-Sin
Sever Bocu.

Editor-proprietar: George Nichin.

INSERTIUNI și RECLAME.

Farmacia lui Balassa K Budapest, Erzsébet-primește răspundere pentru vestitul și veșul lapte de castraveți englez, care este un mijloc de tot nesticăcios. Numai odată să prindă Dame și vești convinge că după folosire câteva zile numai decât dispar de pe față altele zgrăbunțele miteseri, pete de ficat și alte răutăți face pelea fină, o recorește și înviorată. Un flacon costă 2 coroane, săpun de casă englez 1 cor., pudră 1.20 cor. Se poate săpăta în orice farmacie. Să ne păzim de unii deposit primii în Arad la farmacistul Kelemen, și la drogueria lui Vojtek és sz.

367

Prăvălie de fer și deosebite instrumente

a

Fraților Berta

(Berta-Testvérek)

Arad, Andrásy-tér 3.

Telefon 386.

Telefon 386.

Depozit bogat în fer și mărfuri de metal, în diverse instrumente, în ferării pentru mobile mecanice, cuptoare de fer de Nadrág și ling de primul rang. Mașine (sparher) pentru bucătăria de Olanda elegante, speciale pentru economia de casă, dulapuri pentru gheață

de Ferlah și Piper, puște pentru vânători. Popol de vânzare a coaselor de oțel Berta Béla și a pompelor de stropit contra inosporei pe lângă o garanță de 10 ani. Instrumente de vierit etc.

Unelte engleze Solingene veritabile, penetiluri și briciuri,

Depozit exclusiv **«AHOI»**.

seama ținuturilor sud-gare unicul deposit al lăbului de argint: **VENUS** pentru cuptoare.

Comandele de provincie se efectuează pentru prețurile ieftine de zi. 221

Igaz Sándor

382

ciasornicar și giuvaergiu.

== ARAD, Piața Libertății ==

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără p. prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

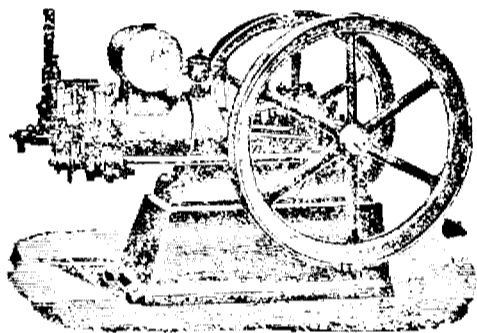
Primul atelier din Arad, pentru repararea de ciasornice și bijuterii.

Numărul Telefonului 86.

Birou de mecanica și atelier de mașini.

Intreprindere de instalațiuni de gaz și apeducte.

BEER ISTVÁN

inginer privat.

TEMESVÁR-JÓZSEFVÁROS, Küttl-tér

Tot felul de instalațiuni de iluminare de orice sistem, deposit de reflectori, instalațiuni de băi și ciosete.

Executare specializată de reparațiuni de mașine și cazane. 318

Planuri și bugete gratuite.

Numărul Telefonului 86.

Valentiny József iun.

croitor.

ARAD, strada Fabian Nr. 12 la colțul străzii Deák Ferencz (Casa Bonts).

Confecționează tot felul de

costumuri, pardesiuri și paletouri

pentru bărbați, pentru prețuri culante din materii indigene și engleze de lână, după croiu modern.

Novitățile pentru sezonul de toamnă a sosit deja și astfel mă aflu în poziția plăcută ca pe lângă prețuri ieftine să corespund celor mai delicate pretensiuni.

Cu stimă:

342

Valentiny József jun.

croitor.

ARAD, Strada Fabian Nr. 12.

CIOBAN și NADRA

măestru zidar diplomat.

ARAD, Deák Ferencz-utca 34 sz.

Avem onoarea a aduce la cunoștința p. t. public ziditor, că sub firma de mai sus am deschis

un birou de zidire

Primim tot felul de lucrări de zidire și anume: zidiri noi, transformări de zidiri vechi, construirea de frontispicii cu materie ori fără materie atât în loc cât și în provincie, pentru garanță de 3 ani.

Primim construiți de planuri, facer de buget pentru prețuri foarte ieftine.

299

Cu toată stima:

CIOBAN și NADRA.

KALMÁR JÓZSEF

prăvălie de aparate electrice.

ARAD, Salacz-utca 2.

341

Are în deposit:

Biciclete de primul rang

Num și toate părțile constitutive pentru biciclete, gumi și lămpi de acetylen!

In atelierul său

reparează, transformă și mărește biciclete cu roate mobile.

Primește emailarea de biciclete în foc, nișarea părților constitutive de biciclete, ori-ce reparațiuni de felul acesta.

Condițiuni de plătire favorabile. —

Montează:

telefoane cu încopciare de cerc ori catrală.

Telefoane mici de case, instalări de clopoțele electrice, ori repararea acestora.

— Prețuri culante. —

Are în deposit:

Mașini de cusut SINGER

Mașine cu suveică rotunda sistem Singer ori mașini de cusut pentru odai.

In atelierul său

se primesc tot felul de reparațiuni aparținătoare acestei branșe.

Se primesc reparațiuni de mașine de brodat în rate favorabile lunare.

Nr. Telefonului pentru oraș și comitat 242.

PRIMA SOCIETATE
DE CREDIT FUNCİAR ROMAN DIN BUCUREȘTI
LISTA

De scrisurile funciare 4% și 5% eșite la sorți la tragerea a 11-a și a 46-a făcută în ziua de 31 Octombrie 1904.
— Aceste scrisuri sunt eșite la sorți cu cuponul de 1 Iulie 1905 și se vor plăti al pari (sută în sută) la ea Societății cu înce-
dela 1 Ianuarie 1905 st. n.

4%			5%												
5000	1000	100	5000					1000				100			
19	107	86	203	3045	3775	5983	6441	20013	31020	31870	2010	4360	43900	82063	500
29	117		213	3050	3785	5993	6451	20023	31022	31876	2020	4364	43902	82070	549
39	127		233	3055	3795	6000	6461	20033	31030	31880	2040	4370	43910	82072	550
49	137		243	3060	5000	6001	6471	20043	31032	31886	2050	4374	43912	82080	580
51	157		253	3064	5003	6002	6491	20063	31040	31890	2070	4380	43920	82083	589
59	213		263	3065	5010	6010	6500	20083	31042	31896	2080	4384	43922	82093	590
69	223		273	3070	5013	6011	6510	20093	31050	37000	2090	4390	43930	82400	599
71	233		283	3074	5020	6012	6520	20300	31060	37030	2500	4394	43932	82403	5000
79	243		293	3075	5030	6020	6530	20303	31062	37050	2510	8230	43940	82410	5008
89	253		308	3080	5033	6021	6540	20310	31092	37060	2517	8240	43942	82420	5010
509	263		318	3084	5040	6022	6550	20313	31302	37090	2520	8250	43950	82423	5018
519	273		328	3085	5043	6030	6560	20320	31312	37400	2527	8290	43952	82430	5020
529	283		348	3090	5050	6031	6570	20323	31322	37409	2530	43000	43960	82433	5028
549	293		368	3100	5053	6032	6580	20330	31332	37410	2537	43002	43962	82443	5030
559	2001		378	3120	5060	6040	6590	20333	31342	37419	2547	43010	43970	82450	5038
569	2011		388	3130	5063	6041	8000	20340	31352	37420	2560	43012	43972	82453	5040
579	2031		398	3140	5070	6042	7010	20343	31372	37470	2567	43020	43980	82460	5048
599	2041		800	3160	5073	6050	8200	20350	31392	37479	2570	43022	43982	82463	5050
5008	2051		3000	3170	5080	6051	8230	20353	31800	37489	2580	43030	43990	82470	5058
5018	2081		3004	3174	5083	6052	8240	20360	31810	37493	2590	43040	43992	82473	5060
	2091		3005	3180	5090	6062	9507	20363	31816	37499	4300	43042	82000	82480	5068
	2741		3010	3184	5093	6071	9517	20370	31820		4304	43050	82003	82483	5070
	2751		3014	3190	5903	6072	9527	20373	31830		4314	43052	82010		5078
	2761		3015	3194	5913	6082	9537	20380	31836		4324	43062	82013		5080
	2771		3024	3715	5923	6091	9547	20383	31840		4330	43070	82020		5088
	2781		3025	3725	5933	6092	9557	20390	31846		4334	43072	82023		5090
	2791		3030	3735	5943	6401	9567	20393	31850		4340	43080	82040		5098
			3034	3745	5953	6411	9587	31000	31856		4344	43082	82043		5100
			3035	3755	5963	6421	9597	31010	31860		4350	43090	82050		5110
			3040	3765	5973	6431	20003	31012	31866		4354	43092	82060		5120

Consiliul de Administrație:

Președinte: P. CASOTTI;

Membrii Consiliului: I. Kalinderu,

D. V. Polizu-Micșuneș

Dumitru Protopopescu,

Anton Carp,

I. Pillat.

Comisarul Guvernului, Chr Grecescu,

Sub-Director, D. Carp.

Șeful Serv. Comtabilității. I. C. Constantinescu.

Impiegați delegați la tragere:

Radu Simon,

N. Dumitrescu,

I. Niculescu,

P. Ștefănescu

Asistenți:

MAURICIU ACSEL (Botoșani),

I. FINKELSTEIN (Cassa Marmorosch Blank & C-ie)

T. TEODORESCU (Bursa București),

A. B. HAIM (Cassa I. M. Levy S-ri),

S. SIMON (Cassa G. și Th. M. Eftimiu & C-ie).